

Motion till riksdagen 2016/17:3372

av **Anna Kinberg Batra m.fl. (M)**

Plan för ett starkare Sverige: Bryt utanförskapet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompetenskartläggning för asylsökande från första dagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla för asylsökande att få de dokument som behövs för att kunna ha ett jobb och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jobbstimulans i asylsökandes dagersättning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket ska ha ett ökat jobbfokus i placeringen av asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler sfi-lärare och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell och digitaliserad sfi och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på ansträngningar för att lära sig svenska för permanent uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett informationsmaterial till nyanlända om bl.a. demokrati, jämställdhet och skyldigheter och rättigheter i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk samhällsorientering med ett avslutande prov och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om civilsamhällets betydelse för en bättre integration och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förlängd etableringstid från två till tre år för nyanlända i åldern 28 till 54 år med kort utbildning och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en utbildningsplikt för nyanlända som saknar grundskoleutbildning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stimulanser till kombinationsutbildningar under etableringstiden och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Universitets- och högskolerådet ska ta över valideringen av utbildning på hälso- och sjukvårdsområdet och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jobbstimulans och skärpt aktivitetskrav i etableringsersättning och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att full etableringsersättning bör villkoras mot att man blir kvar i den kommun där man påbörjat etableringen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny yrkesutbildning och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett förstajobbetavdrag bör införas för att öka drivkrafterna till arbete och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jobbstimulans, skärpt aktivitetskrav och hembesök i försörjningsstödet och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett bidragstak för en stärkt arbetslinje och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstajobbetanställningen som en ny anställningsform och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja taket i RUT-avdraget och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förenklat regelverk för subventionerade anställningar och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlänga provanställningen från sex till tolv månader och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka Almis rådgivning till företagare med utländsk bakgrund och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska säkerställa att kvinnor och män behandlas lika av myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att full föräldrapenning enbart bör utges vid jobb eller permanent bosättning och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa föräldrapenningen för personer som saknar sjukpenninggrundande inkomst till 365 dagar och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad rätt till förskola för barn vars föräldrar lever på försörjningsstöd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkta insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera lagstiftningen mot tvångs- och barnäktenskap och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att förebygga och förhindra att unga blir gifta mot sin vilja, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förberedande utbildning för asylsökande barn i familjer i Migrationsverkets boenden och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare kunskapskontroller i förberedelseklasserna och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om större möjligheter för lärare att låta elever som inte når kunskapsmålen gå om en årskurs och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en skyldighet att erbjuda lovskola för elever som riskerar att inte klara kunskapskraven i årskurs 6–9, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nytt gymnasieprogram som kombinerar språkinträdning och yrkesinträdning och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett aktivt skolval och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett gemensamt kösystem och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barn i familjer med regelbunden socialtjänstkontakt särskilt bör uppmärksammas för sina skolresultat och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

Moderaternas plan för ett starkare Sverige ska bryta utanförskapet. Fler ska ges möjlighet till jobb, egen försörjning och att göra rätt för sig. Att förbättra integrationen i Sverige är centralt.

Idag har bara hälften av dem som har kommit till Sverige som asylsökande ett jobb åtta år efter det att uppehållstillstånd beviljats. Enbart en av fyra har efter åtta år en helårsanställning. Det finns idag 130 utanförskapsområden där färre än hälften i arbetsför ålder arbetar, bidragsberoendet är utbrett och tre av fyra är födda i ett annat land. Klarar vi inte integrationen bättre riskerar vi stora ekonomiska och sociala problem.

Vi måste bryta utvecklingen i ett läge då det är mycket svårt. Det finns i nuläget 60 000 vuxna som nyligen har fått uppehållstillstånd. Hälften har max utbildning som motsvarar grundskola. Det är fortfarande omkring 140 000 vuxna och barn som väntar på beslut, på att ha en kommun att flytta till eller på att återvända till hemlandet. På bara några år beräknas Sverige nu ta emot hundratusentals ansökningar om anhöriginvandring.

Arbetet för en bättre fungerande integration kommer kräva långsiktighet och tålmod. Nya vägar in på arbetsmarknaden är avgörande. Vi behöver ha en tydlig fokusering på jobb från första dagen man kommer till Sverige, stärka nyanländas möjligheter till arbete, satsa på anställningar som kombinerar jobb och utbildning samt skapa förutsättningar för fler enkla jobb. Hinder och onödig byråkrati måste tas bort. Alla som är i Sverige ska göra vad de kan för jobb och egen försörjning. Samtidigt handlar integration inte enbart om arbete. Att följa gällande lagstiftning är grundläggande. Detsamma gäller förståelse för och att respektera värderingar som finns i Sverige som jämställdhet och individens frihet. Det handlar också om betydelsen av svenska språket för att snabbt komma in i samhället.

Åtgärder för fler som jobbar, utbildning av hög kvalitet, fler bostäder och jämställdhet är alla viktiga delar i en fungerande integrationspolitik. Det är även en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Migrationspolitiken ska vara utformad med hänsyn till bland annat det stora mottagande av asylsökande vi har haft och hur integrationen i Sverige fungerar.

I det följande presenteras utgångspunkter och förslag i Moderaternas integrationspolitik. I våra andra motioner, däribland motionerna om jobb, utbildning, bostäder, civilsamhället, trygghet och migration, finns mer utvecklade förslag som rör dessa områden.

Jobbfokus från första dagen

Det behövs en tydlig fokusering på jobb från första dagen man kommer till Sverige. I dag är handläggningstiden i asylärenden lång. Det rör sig om många månader och i vissa fall år. Det gör att tidiga insatser är helt nödvändigt.

Moderaterna vill att det ska ske en kompetenskartläggning direkt då man kommer till Sverige. På så sätt kan den asylsökande få en snabb uppfattning om hur den utbildningsbakgrund och de erfarenheter man har står sig på arbetsmarknaden. Han eller hon kan också få råd till exempel om hur man gör för att få en utbildning eller yrkeskunskap från hemlandet värderad. I dag dröjer det i regel till att uppehållstillstånd har beviljats innan en sådan kompetenskartläggning blir aktuell.

Asylsökande som har möjlighet ska jobba och försörja sig själva. Vi vill förenkla för den som söker asyl i Sverige att få de dokument som krävs för att ta ett jobb. Asylsökande ska direkt vid ankomst få hjälp att få ett bevis om att de är undantagna från krav på arbetstillstånd och hjälp med ett samordningsnummer från Skatteverket.

Vi vill också hitta lösningar så att man som asylsökande kan få sin lön utbetald på ett bankkonto.

Om den som söker asyl i Sverige tar ett arbete under asyltiden avräknas i dag hela ens dagersättning från den lön man får. Konsekvenserna kan vara stora vid korta uppdrag och deltidsjobb som ofta är den första vägen in på arbetsmarknaden. Vi vill att det ska löna sig mer att gå från bidrag till jobb. Därför vill vi att det införs en jobbstimulans i dagersättningen. Asylsökande som arbetar ska kunna tjäna upp till 60 000 kronor per år innan dagersättningen börjar trappas ner.

Språket är vägen in i samhället

Språket är vägen in i samhället. Svenskundervisning ska ske redan under asyltiden. Detta är i enlighet med vad Moderaterna, övriga allianspartier och regeringen enades om i oktober 2015. Det är viktigt att de insatser som görs kommer igång snabbt, omfattar alla och håller god kvalitet. I syfte att tillgodose olika yrkesgruppers behov i svenskundervisningen vill vi att Migrationsverket ökar jobbfokus i placeringen av asylsökande. Detta för att de som har en viss utbildningsbakgrund eller yrkeserfarenheter från tidigare redan under asyltiden ska kunna lära sig svenska inom sitt kompetensområde.

Svenskundervisning för invandrare, sfi, är en kvalificerad språkutbildning för den som har fått uppehållstillstånd i Sverige. Sfi är viktig både för den enskilda individen och för samhället.

Vi har idag en stor brist på sfi-lärare. Om tre år beräknas det behövas ytterligare 4 800 sfi-lärare. I dag är det endast ett fåtal lärosäten som erbjuder lärare och lärarstudenter att sommartid läsa kurser för sfi-behörighet. Vi vill att de lärosäten, där lärarutbildningen finns, även ska erbjuda kurser i svenska som andraspråk över sommaren. Vi vill också utreda möjligheten att införa distanskurser i svenska som andraspråk som ska kombineras med praktik ute i sfi-verksamhet.

I dag är skillnaderna runt om i landet mellan kvalitet och tillgänglighet i sfi alltför stora. Moderaterna vill ha en nationell och digital plattform för sfi. Det skulle höja kvalitet och likvärdighet på utbildningen.

Men en digital plattform går det också enklare att kombinera sfi med exempelvis arbete eller praktik och att delta i sfi med en särskild inriktning. Dessutom skulle man tidigt, och redan under asyltiden, kunna komma igång med sfi. Vi vill att Skolverket kartlägger existerande plattformar i sfi i syfte att utforma en nationell digital plattform.

Vi vill även att Skolverket ta fram nya sfi-program. Idag är det bara en av tre kommuner som erbjuder sfi för akademiskt utbildade och en av fem kommuner som erbjuder sfi med yrkesinriktning efter yrkesbakgrund. Detta enligt en enkät som länsstyrelserna har gjort. För fler nyanlända ska få bättre möjligheter att gå från studier till jobb vill vi att Skolverket ska utreda hur dagens sfi-utbildningar kan breddas så att fler får möjlighet att studera sfi med särskild inriktning.

Utan svenskkunskaper är det svårt, och i många fall omöjligt, att få ett jobb. Det försvårar också att bli en del av samhället i övrigt. Det kan till exempel handla om att följa med i barnens skolgång. Därför bör det ställas tydliga krav på ansträngningar för att lära sig svenska. Det ska vara en central del av prövningen av uppehållstillstånd för den som inte har jobb och egen försörjning.

För att kunna få permanent uppehållstillstånd, om man saknar jobb och egen försörjning, ska det krävas att man deltar aktivt efter bästa förmåga i etableringsinsatser, däribland sfi. Vi vill också att ersättningen vid ogiltig frånvaro från sfi ska sättas ned i större utsträckning än vad som är fallet i dag.

Det är viktigt att nyanlända, inte minst flickor och pojkar, får information och kunskap om sina rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Vi vill därför, utöver samhällsinformation, att det ska tas fram ett lättillgängligt och användarvänligt informationsmaterial till nyanlända om mänskliga fri- och rättigheter, demokrati, jämställdhet mellan könen, barnkonventionen, hedersrelaterat våld och förtryck samt skyldigheter och rättigheter i Sverige.

Obligatorisk samhällsorientering med ett avslutande prov

Samhällsorientering ska ske redan under asyltiden i enlighet med vad Moderaterna, övriga allianspartier och regeringen har kommit överens om i oktober 2015.

Vi vill även att det ska tas fram ett lättillgängligt och användarvänligt informationsmaterial till nyanlända om mänskliga fri- och rättigheter, demokrati, jämställdhet mellan könen, barnkonventionen, hedersrelaterat våld och förtryck samt skyldigheter och rättigheter i Sverige. I dag sker samhällsorientering för nyanlända, det vill säga personer som har beviljats uppehållstillstånd, i kommunernas regi. Moderaterna vill att denna samhällsorientering kommer igång tidigt och är av god kvalitet. Att jobba och försörja sig själv och jämställdhet ska vara viktiga delar av samhällsorienteringen. Vi vill också betona vikten av att samhällsorienteringen är obligatorisk på riktigt. I det ingår att den som inte deltar i samhällsorientering utan giltigt skäl får nedsättning av den etableringsersättning som utbetalas av Arbetsförmedlingen.

I dag brister statistiken rörande deltagande i samhällsorientering. Det finns skillnader mellan de siffror som kommunerna och Arbetsförmedlingen redovisar. En av fyra kommuner anger att samverkan med Arbetsförmedlingen gällande uppföljning av deltagarnas frånvaro fungerar dåligt. Detta enligt den senaste årliga rapport som länsstyrelserna gör gemensamt.

För att säkerställa att samhällsorientering är obligatorisk på riktigt krävs en bättre uppföljning av frånvaro än vad som är fallet i dag. All ogiltig frånvaro ska leda till nedsättning av ersättningen. Vi vill också att ersättningen vid ogiltig frånvaro ska sättas ned i större utsträckning än vad som sker idag.

Vi vill även att samhällsorienteringen ska avslutas med ett prov. Om man inte klarar provet ska man helt eller delvis genomgå samhällsorientering på nytt samt genomgå ett nytt prov.

Det är även av värde att nyanlända i Sverige uppmuntras delta i samhällsdebatten.

Civilsamhällets viktiga roll

Integration handlar till stor del om att känna en gemenskap med sitt nya samhälle. Det görs varje dag viktiga insatser av enskilda och ideella organisationer när det kommer till bland annat idrottsaktiviteter, praktikplatser, språkcaféer och läxhjälp för asylsökande och nyanlända. Insatserna är inte begränsade till vardagar och dagtid, vilket gäller delar av den verksamhet som bedrivs av kommuner och myndigheter, utan sker också på kvällar och helger.

Civilsamhällets insatser spelar en mycket viktig roll för integrationen. Det är av stor vikt att på ett mer systematiskt sätt fördjupa och förbättra samarbetet mellan civilsamhället och den offentligt finansierade välfärden. Det in sin tur kräver tydliga politiska signaler på såväl nationell som lokal nivå om att detta är ett prioriterat och viktigt arbete.

Förstärkta etableringsinsatser

Arbetsförmedlingen har i dag huvudansvaret för nyanländas etablering i Sverige. Under de två åren som etableringen pågår ska nyanlända delta i svenskundervisning, samhällsorientering och insatser för att komma i jobb. En särskild ersättning, etableringsersättning, utgår under tiden som den nyanlände deltar i aktiviteter.

I dag fungerar Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag inte som avsett. Samverkan med framför allt kommunerna är bristfällig och behöver förbättras. De insatser som erbjuds inom ramen för etableringen är av skiftande kvalitet. Det brister dessutom i flexibilitet. Det kan till exempel vara svårt att kombinera svenskundervisning med praktik och med föräldraledighet. Att kvinnor och män ges lika god möjlighet till etablering är en självklarhet. Ingen ska till exempel behöva avbryta etableringen helt på grund av föräldraledighet.

För nyanlända som har kort utbildning från hemlandet är den tid på två år som etableringen pågår ofta för kort. Hälften av nyanlända vuxna har sedan tidigare max en utbildning som motsvarar grundskola i nio eller tio år. En tredjedel har inte ens en färdig grundskoleutbildning från hemlandet. Enbart en av tre är i studier eller har ett jobb tre månader efter att den två år långa etableringen har avslutats och enbart en av tjugo har ett jobb utan stöd.

Moderaterna vill att kvalitet och flexibilitet i etableringen förstärks.

Vi vill också att etableringstiden förlängs från dagens två år till tre år för nyanlända i åldern 28 till 54 år med kort utbildningsbakgrund, det vill säga max grundskola i nio eller tio år. En förlängning innebär att staten tar ett större ansvar för både arbetsförberedande insatser och försörjning för nyanlända. Detta underlättar för kommunerna.

Vi har i Sverige skolplikt till och med nionde klass. Det är rimligt att detta krav även ställs på människor som kommer hit senare i livet. Utbildningsplikt bör införas för nyanlända som inte har färdig grundskola och inte klarar sin egen försörjning.

Trots att så många nyanlända har kort utbildning är det enbart omkring fem procent som under etableringstiden läser grundläggande vuxenutbildning vid sidan av sfi. Vad den typiske deltagaren i etableringen gör är att delta i sfi, samhällsorientering och i utbildning inom Arbetsförmedlingens regi.

Moderaterna vill se mer av kombinerade utbildningar inom etableringsuppdraget där grundläggande vuxenutbildning varvas med sfi och yrkesutbildning. Vi vill stimulera till sådana utbildningar genom särskilda medel.

Den som har en utbildning från hemlandet ska snabbt kunna få sin utbildning validerad. Detsamma gäller den som har erfarenheter i ett yrke sedan tidigare. Att validering av yrken inom hälso- och sjukvårdsyrken går snabbt är särskilt viktigt med tanke på det stora rekryteringsbehov som finns på detta område. Höga kvalitetskrav ska samtidigt upprätthållas. Moderaterna vill att Socialstyrelsens valideringsuppdrag övergår till Universitets- och högskolerådet, som har visat sig vara effektivt gällande kartläggning av insatser för att snabbt komma ut på arbetsmarknaden.

Det ska alltid finnas starka drivkrafter att gå från bidrag till jobb. Vi vill därför återinföra jobbstimulans i etableringsersättningen. Jobbstimulansen innebär att den som har arbete som en aktivitet i sin etableringsplan i sex månader får behålla etableringsersättningen utöver sin lön. En sådan jobbstimulans fanns tidigare, men har tagits bort av den nuvarande regeringen.

Vi vill också att aktivitetskraven under etableringstiden skärps. Att man deltar i insatser ska följas upp. Etableringsersättningen då man utan giltigt skäl inte deltar i etableringsinsatser ska sänkas i större omfattning än vad som är fallet i dag. Det är idag inte ovanligt att människor under etableringen flyttar mellan olika kommuner. Detta gör det svårt att få kvalitet och kontinuitet i insatserna. Full etableringsersättning bör därför villkoras mot att man under den tid etableringen pågår blir kvar i den kommun man sedan uppehållstillstånd beviljats anvisats till eller själv har valt.

Fler vägar till jobb

Ett stort hinder för många i det nya utanförskapet är att deras kunskaper inte räcker till på den svenska arbetsmarknaden. Enligt Arbetsförmedlingen kommer tillväxten av nya jobb framför allt att ske inom yrken som kräver en gymnasial eller eftergymnasial utbildning. Första kvartalet 2016 var arbetslösheten bland förgymnasialt utbildade 25–64 år 20,6 procent. Sysselsättningsgraden var 54 procent. Detta kan jämföras med 80 procent hos dem med gymnasial utbildning och 86 procent för dem med eftergymnasial utbildning på minst två år.

Moderaterna vill att alla ska ha möjlighet till en utbildning som motsvarar arbetsmarknadens efterfrågan. Därför föreslog vi budgeten för 2016 stora förstärkningar av komvux och yrkesvux, vilket också regeringen genomförde. Det är nu av största vikt att satsningarna byggs ut i planerad takt. Därtill måste säkerställas att innehållet i utbildningarna anpassas till de behov som finns.

Dagens ineffektiva arbetsmarknadsutbildningar är dyra och leder inte till jobb. Moderaterna vill därför fasa ut arbetsmarknadsutbildningen och istället införa en ny yrkesutbildning med starkare koppling till arbetsmarknaden.

Den främsta ekonomiska reformen för fler jobb som alliansregeringen genomförde var jobbskatteavdragen. Sverige står nu inför en ny situation. De grupper som drabbas av det nya utanförskapet möts av höga tröskeleffekter för att ta sitt första jobb. Moderaterna vill därför införa ”förstajobbetavdraget”, som ger en tydlig skattelättnad riktad till dem som har låga arbetsinkomster.

Internationell forskning visar att en kombination av ekonomiska incitament och aktivitetskrav har störst betydelse för att minska bidragstagandet och öka sysselsättningen.

Länge var försörjningsstödet sådant att för varje krona man tjänades genom eget arbete så trappades stödet ned med en krona. Nu finns en jobbstimulans för att göra det mer lönsamt att gå från bidrag till arbete. Men fortfarande är trösklarna höga. Att gå från försörjningsstöd till ett deltidsjobb lönar sig till exempel ofta dåligt. Därför föreslår Moderaterna att den jobbstimulans som i dag finns i försörjningsstödet förstärks från 25 till 40 procent.

Samtidigt bör aktivitetskraven skärpas. Socialtjänstlagen bör tydligt slå fast att den som är arbetsför är skyldig att vara aktivt arbetssökande, anmäld på Arbetsförmedlingen och även i övrigt stå till arbetsmarknadens förfogande. Vi vill också att fler ska omfattas av aktivitetskravet. Ett rimligt krav är till exempel att den som är föräldraledig och samtidigt får försörjningsstöd viss tid ska delta i svenskundervisning.

Hembesök av socialtjänsten är ett viktigt verktyg för att kunna ge rätt stöd till dem som är i behov av försörjningsstöd samt även identifiera felaktiga utbetalningar.

Socialtjänstlagen bör ses över med syfte att alla kommuner ska göra regelbundna, och vid behov oanmälda, hembesök.

De svenska bidragssystemen är komplexa. När bidrag staplas på varandra kan den samlade bidragsinkomsten bli så hög att steget in på arbetsmarknaden försenas eller helt uteblir. Moderaterna vill införa ett bidragstak i försörjningsstöd och etableringsersättning. Inom försörjningsstödet ska det inte omfatta den som är sjuk eller av andra sociala skäl inte kan arbeta. Den närmare utformningen av bidragstaket måste utredas men utgångspunkten ska vara att ett hushåll utan skattepliktig inkomst maximalt ska kunna erhålla 75 procent av lägstalön och bostadsbidrag i samlade bidrag, exklusive barnbidrag och underhållsstöd.

Moderaterna vill också införa en ny anställningsform i lagen om anställningsskydd: en förstajobbetanställning. Anställningen ska vara tidsbegränsad och innehålla vissa utbildningsinslag. Krav på kollektivavtal ställs inte. Denna nya anställningsform kompletterar de så kallade YA-jobben genom att utbildningsinnehållet kan anpassas till arbetsplatsen och den enskildes behov. Samtidigt ges arbetsgivaren en förlängd period för att pröva om den anställde klarar de uppgifter som han eller hon utbildas för.

Subventionerade anställningar är en viktig väg in på arbetsmarknaden för nyanlända eftersom de sänker arbetsgivarnas kostnader för att anställa. Dagens subventioner fungerar för dåligt och är för krångliga och administrativt tungrodda. För att fler ska kunna få jobb vill vi att dagens nya nio subventioner ska ersättas med en. Vårt förslag bygger på nystartsjobben som alliansregeringen införde och som är den subvention som fungerar bäst. Den nya subventionen förutsätter endast att personen har varit arbetslös i ett år eller är nyanländ. Stödet ska uppgå till en dubbel arbetsgivaravgift och utgår under lika lång tid som den anställde varit arbetslös. För nyanlända kan stödet beviljas upp till fyra år.

Tjänstenäringen är särskilt viktigt för utrikes föddas sysselsättning och företagande. Sedan regeringen sänkt taket i RUT-avdraget har dock möjligheterna till att skapa nya jobb försämrats. Vi vill att det nuvarande RUT-avdraget tredubblas. Efter samtal mellan alliansregeringen och arbetsmarknadens parter skapades YA-jobben 2014 för att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden. Tyvärr har inte YA-jobben ökat i tillräckligt snabb takt. En nyckel till en lyckad yrkesintroduktion är en kvalificerad handledning. För att stärka möjligheterna till god handledning vill Moderaterna utöka handledarstödet i YA-jobben.

För den som varit arbetslös länge är stöden på arbetsmarknaden otillräckliga. Moderaterna vill införa så kallade matchningsanställningar för denna grupp. Den arbetssökande får en anställning hos en matchningsaktör, till exempel ett bemanningsföretag, och får stöd genom en kombination av handledning och kompetensutveckling. Den arbetssökande har en trygg anställning och arbetsgivaren får pröva personen i fråga utan att bära arbetsgivaransvaret.

En viktig del i den svenska modellen är ett starkt skydd mot godtyckliga uppsägningar. Bristande flexibilitet på arbetsmarknaden är dock den svenska modellens svaghet. För att underlätta för nyanlända och unga att komma in på arbetsmarknaden och få sitt första jobb bör tiden för provanställning förlängas från sex till tolv månader.

Om man inte är född i Sverige, har begränsade ekonomiska resurser eller inte fullt ut behärskar svenska språket kan steget för att starta företag vara stort. Det gäller även om man har erfarenhet av företagande från hemlandet. Inte minst kan det bli särskilt svårt att ta sig fram i den svenska byråkratin. För att fler utrikes födda och nyanlända ska ta steget att starta och driva företag vill vi förstärka Almis rådgivning till företagare med

utländsk bakgrund, den så kallade IFS-rådgivningen. Samtidigt bör Bolagsverket och andra berörda myndigheter få i uppdrag att se till att verksamt.se finns tillgänglig på fler språk samtidigt som det ska kunna gå att registrera sitt bolag på fler språk än svenska.

Det är bra om fler människor ges möjlighet att förverkliga sina idéer och skapa jobb både åt sig själv och åt andra. För att underlätta för att fler ska starta företag vill vi sänka kravet på aktiekapital från 50 000 kronor till 25 000 kronor. Kravet på aktiekapital sänktes av alliansen från 100 000 kronor till 50 000 kronor. Det är rimligt att nu gå vidare och göra ytterligare en sänkning snarast.

Förbättra för utrikes födda kvinnor

Kvinnor och män ska självklart behandlas lika av myndigheterna här och få hjälp i lika stor utsträckning. Men så är inte alltid fallet i dag. Det är oacceptabelt. Det är fel i sak och det ger en fel bild av vad det svenska samhället står för.

I Migrationsverkets asylprocess har det inte sällan varit mannen i ett gift eller sammanboende par som har varit i fokus för myndighetens åtgärder. Det är han som fått kallelser. Hans asylskäl har utretts utförligare. Det har också förekommit att den dagensättning som Migrationsverket betalar ut har gått till mannen i familjen, som också är den som haft hand om det enda bankkortet.

Det är i dag färre andel kvinnor än män som deltar i arbetsmarknadsutbildning och i praktik under etableringstiden. Det är även färre andel kvinnor som har nystartsjobb.

Problemen är uppmärksammade av Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Ytterst är det regeringen ansvar att komma till rätta med de brister som finns.

Utrikes födda kvinnor jobbar i betydligt mindre utsträckning än utrikes födda män och kvinnor födda i Sverige. I jämförelse med inrikes födda kvinnor är sysselsättningsgraden 23 procentenheter lägre. De goda möjligheter till föräldradighet som finns i Sverige kan bidra till att det dröjer innan nyanlända kvinnor kommer in på arbetsmarknaden. Vissa kvinnor fastnar i ett livslångt bidragsberoende och utanförskap.

Vi vill att full föräldrapenning enbart ska utges vid jobb eller permanent bosättning i Sverige. Det är rimligt med en kvalificering till ersättningssystemen och det kan också påskynda kvinnors inträde på arbetsmarknaden. Rätten till föräldrapenning för personer med tillfälliga uppehållstillstånd bör begränsas till 365 dagar eller upp till barnets ettårsdag.

Vi vill även begränsa föräldrapenningen till 365 dagar för den som saknar sjukpenninggrundande inkomst. En kortare föräldradighet om man inte har kommit in på arbetsmarknaden kan bidra till att kvinnor inte fastnar i bidragsberoende och långvarigt utanförskap. Samtidigt bör rätten till förskola utökas för barn till föräldrar som lever på försörjningsstöd.

Tusentals personer lever under hot från sina anhöriga på grund av en så kallad hederskultur. Detta är oacceptabelt. Samhället ska markera med kraft mot dessa brott. Vi anser att det behövs en kartläggning av omfattningen av hedersrelaterad brottslighet och hur utvecklingen ter sig. Rättsväsendet ska ha de verktyg som behövs för att skydda brottsoffren. Det handlar bland annat om ökad kunskap, stöd till drabbade och ett tydligt myndighetsansvar. Det behövs även göras en översyn av lagstiftningen i syfte att motverka hedersrelaterade brott och öka lagföringen av sådana brott.

Att förhindra att barn gifts bort eller att människor blir bortgifta mot sin vilja är en viktig uppgift. Den lagreform mot tvångsäktenskap som alliansregeringen genomförde 2014 innebär att Sverige inte längre erkänner äktenskap som ingåtts utomlands via ombud, att skyddet mot barnäktenskap har stärkts och att äktenskapstvång har kriminaliseras. Äktenskapstvång och vilseledande till tvångsäktenskapsresa infördes som två nya brott. De nya brottsrubriceringarna infördes för drygt två år sedan. Flera anmälningar till åklagare har gjorts sedan dess, men få åtal har väckts. Det är viktigt att åtal väcks så att de som gör sig skyldiga kan ställas till svars. Moderaterna vill därför att man ser över hur lagen mot barnäktenskap fungerar i praktiken. Lagstiftningen är förhållandevis ny men trots detta är det viktigt att man gör en uppföljning av de regler som gäller och hur de följs i Sverige. Genom en sådan översyn kan man också få en bättre bild av hur landets kommuner hanterar problematiken kring äktenskap som ingåtts i utlandet och där underåriga är inblandade.

Utöver detta krävs ytterligare insatser för att motverka tvångsgifte och hot om tvångsgifte. Det kan exempelvis handla om tydliga och riktade informationskampanjer. Det bör också övervägas om en separat tvångsäktenskapsenhet behövs hos polisen eller någon annan myndighet.

Förbättrad utbildning för elever som är nya i Sverige

Fallande kunskapsresultat, lärarbrist och ett stort antal nyanlända elever ställer stora krav på den svenska skolan. I Moderaternas plan för ett starkare Sverige är nolltolerans mot dåliga skolor därför en bärande del. Vägen dit går genom fler skickliga lärare. Höjd kvalitet på lärarutbildningen är avgörande.

Att kunna hjälpa elever med speciella behov och möta de elever som inte har svenska som modersmål ställer nya krav. Specialpedagogik och svenska som andraspråk bör därför ingå som obligatoriska kurser på lärarutbildningen.

Asylsökande barn i familjer bör genomgå en förberedande utbildning i Migrationsverkets lokaler med fokus på kunskaper i svenska. Detta direkt från ankomst till Sverige och i upp till som längst sex månader. Denna utbildning syftar till att underlätta inläringen då barnen sedan börjar i en vanlig skola.

De flesta nyanlända elever börjar i en förberedelseklass innan de går vidare till en ordinarie klass. Målsättningen ska vara att eleverna så snart som möjligt kommer in i den ordinarie undervisningen. Men bara om man har rätt förutsättningar. I dag är det otydligt vilka kunskaper som krävs för att gå vidare från en förberedelseklass till en vanlig klass. Det vill vi ändra på.

Moderaterna vill att Skolverket ska ta fram underlag för vilka kunskapsmål en elev bör uppnå för att få gå vidare till en ordinarie klass.

Vi anser också att lärare bör ges större inflytande över beslut om att låta en elev gå om. Vi vill därför se över skollagen och införa större möjligheter för lärare att låta elever som inte når kunskapsmålen gå om en årskurs. I dag är det rektors beslut.

För nyanlända elever i tonåren blir den totala skolgången ofta för kort för att hinna uppnå målen i grundskolans alla ämnen. Rektorn bör därför ges långtgående befogenheter att för dessa elever prioritera om i timplanen så att målen i första hand nås i de viktigaste basämnena.

Moderaterna vill utöka satsningen på lovskola och införa en skyldighet för kommunerna att erbjuda lovskola från årskurs sex för alla som riskerar att halka efter. Vi vill också att lovskolan ska vara obligatorisk för de elever som skolan bedömer är i behov av extra undervisning. För nyanlända elever vill vi också starta en försöksverksamhet som kombinerar lovskola med sommarkollo. Detta för att fler nyanlända elever ska ha en meningsfull sysselsättning under sommarmånaderna när skolorna är stängda. Vi föreslår också att obligatorisk läxhjälp införs för att alla elever ska få goda förutsättningar att lyckas.

I gymnasiets introduktionsprogram samlas elever som inte nått gymnasiebehörighet och behöver komplettera ämnen från grundskolan. Många nyanlända elever vill börja på gymnasieprogrammet Yrkesintroduktion där de kan träna sina yrkesfärdigheter under tiden som de kompletterar sin behörighet på gymnasiets program Språkintröduktion. Dagens regler innebär dock att eleverna kan få svårt att kombinera utbildningarna. Det behöver bli möjligt att lära sig svenska, läsa in gymnasiebehörighet och samtidigt lära sig ett yrke. Moderaterna vill därför möjliggöra för ett nytt gymnasieprogram, som kombinerar innehållet i programmen Yrkesintroduktion och Språkintröduktion.

Elever som inte väljer skola själv blir placerade i en skola i enlighet med närhetsprincipen. Det innebär att de som inte känner till det fria skolvalet aldrig ställs för möjligheten att själv få välja. Moderaterna värnar det fria skolvalet och möjligheten att välja mellan olika skolor. Valfriheten är en rättighet som alla elever ska garanteras. För att säkerställa att alla elever ges möjlighet att använda denna rättighet vill vi att ett aktivt skolval införs i samtliga av Sveriges kommuner.

Ett kommunalt huvudmannaskap innebär att varje kommun har en egen modell för hur deras kösystem utformas. Moderaterna vill på sikt se att ett enhetligt kösystem tillämpas i varje kommun och där samtliga kommunens kommunala skolor och friskolor ingår. Det året som ett barn fyller sex år ska en skolvalsperiod infalla under våren inför den följande höstens skolstart. Införandet av gemensamma kösystem måste ske med krav på transparens och garanterad rättssäkerhet för såväl skolhuvudmän som elever. Dessa reformer ger bättre möjligheter till mer blandade klasser.

Moderaterna vill att socialtjänsten i större utsträckning ska prioritera barnens skolresultat i familjer med sociala problem, bland annat vad gäller valet av skola. Socialstyrelsen bör i ett första steg ta fram en handlingsplan på hur socialtjänsten ska stärka sitt arbete med att hjälpa utsatta familjer att se till att barnen klarar skolan.

Reformer för ökat byggande

Sverige behöver en politik för fler bostäder och en bättre fungerande bostadsmarknad på både kort och lång sikt. Bostadsbristen är i dag akut. I synnerhet behövs reformer som möjliggör för hushåll med låga inkomster att hitta bostad till ett rimligt pris eller hyra på ett rimligt avstånd från arbetsmöjligheter. Det är angeläget inte minst för att vi ska kunna främja integrationen och förbättra förutsättningarna för fler att få ett arbete. En väl fungerande bostadspolitik är avgörande för ett sammanhållet Sverige.

Bostadspolitiken behöver tydliga mål och måste bygga på rimliga antaganden. Ett övergripande mål bör vara en väl fungerande bostadsmarknad där alla finner en bostad. För att åstadkomma detta måste Sverige dels bygga minst 710 000 bostäder fram till 2025, dels måste det befintliga beståndet nyttjas bättre.

Våra bostadspolitiska förslag framgår i Moderaternas bostadspolitiska partimotion.

Anna Kinberg Batra (M)

Jessica Polfjärd (M)

Ewa Thalén Finné (M)

Anti Avsan (M)

Lotta Finstorp (M)

Cecilia Magnusson (M)

Andreas Norlén (M)

Hans Wallmark (M)

Ulf Kristersson (M)

Tobias Billström (M)

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Elisabeth Svantesson (M)